

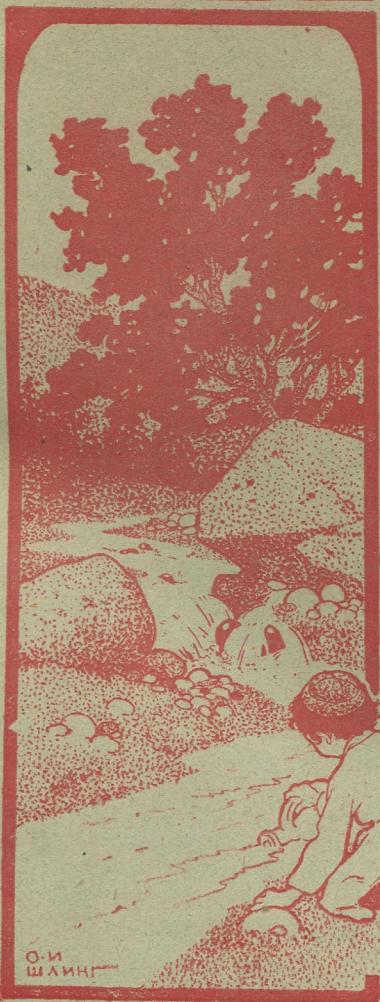

1919

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ
Մայութիւն

• ՅԱՌԱՋԱԿԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ •

0153160.

№ 2

სერიუმი 88-VIII.

№ 2.

01 68 160, 1912 წ.

როგორ წვიმს!

ბ ი ნ ა ა რ ს ო:

2 5 1 . 0 8 6 8 6 6 5 M 3 1 1 - 0 8 6 7 0 2 6 4

I — როგორ წვიმს! — სერათი. 1

II — კიკა, — დუქსი ა. გოგიასი 3

III — კოხტას დღიური, — (შეძები) დ. გედრებისელისა. 6

IV — თოვლის კაცი, — ერთ-მოქმედებანი შიგნა, — (თარგმ.)
ეჭ. ანტონიშვილისა. 11

V — კურკა, — ლევ ტოლსტოის, (თარგმ.) ა. ზედობნელისა 19

VI — კეთილი გოლიათი, (გადმოგეთებული) თეო პანდელაკისა 20

VII — გასართობი: ასანთით ხატვა, რებუსი და ალსნა. 23

პ ი პ ბ.

225

ელს თედუამ შვილი კიკა
სკოლაში რომ მიაბარა,
ბირჟელ დღესვე დარიგებით
ეს სიტყვები დაბარა:

— შვილო, გეუო რაც ირბინე
უსაქმერად წარა-ძარა;
ძარტო თამაშ-ხტუნაობა
შენთვის აწი როდი კმარა!

— ახლა უნდა შეისწიგლო
სკოლაშია კითხვა, წერა;
ხომ კი ხედავ — უკუღმაა
უსწავლელთა ბედის-წერა!

— წადი, შეილო! და თუ მალე
შეისწავლი ანაბანსა,
ხამორისათვის ამოგისხაბ
ასალო-ასალ ქალამანსა!..

ღომად ჩააჩნდა კიგას გულში
მამის ესე დარიგება;
იგი სრულად შეიცებლა,
სოფლის ბიჭებს არ დაჲევება:

აფარ ასსოეს, დაივიწეა
ჩიტის ბუდე, ტაფა-რიკი,
ბურთი, ჩალის წისქვილები,
კოჭაობა და ჩილიკი!

უეშმიშველა დადის ცირ,
დადის სოფლის სკოლაშია,—
ვერგინ სჯობნის ბეჯითობით,
ვერგინ სჯობნის სწავლაშია!

არ იყიწევებს მამის სიტყვებს:
ისეპირებს „ანა, ბანსა,“
თან აცივდა, და მამისგან
ელის ახალ ქალამანსა!..

ერთხელ, — როცა თეღო შრომით
მოქანცელი შინ დაბრუნდა,

ცეცხლის ზირას „დედა-ენით“

კინ მამას გვერდს მოუჯდა;

სურს აჩვენოს ბეჭითობა,—

იზეპირებს „ანა-ბანსა“

და თან ჭრითხავს:—მამა, მამა!

ამომისხამ ქალამანსა?..

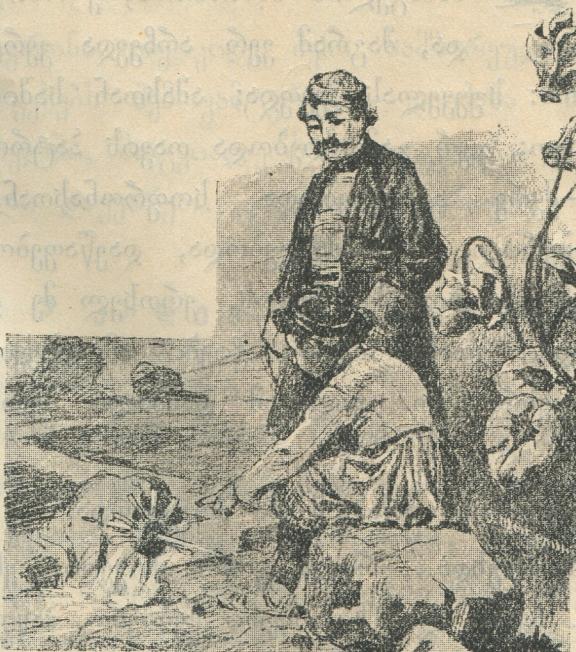
— ჟო, ჟო, შვილო, ამოგისხამ,—

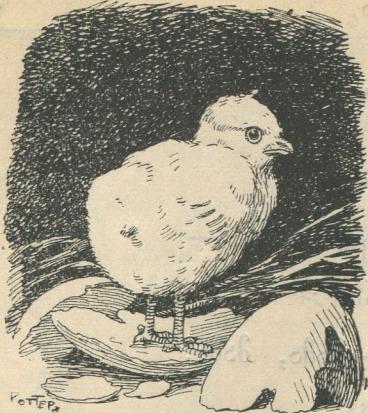
მამა ტებილად ეუბნება

და დედა-კა მათი ცეკვით

სიხარულით იცრემლება.

ა. გოგია.

პოხტას დღიური.

(შემდეგი).

2. პირველი ჩვენი უბედურება.

კორე დღესაც ეჭოში ჩაგედით.

მდგრადისა ჰქანდათ პატარა მაღლი—არაპა, მავი, უციცელ-სახისა, საძაგელის სასათისა; ეჭოში ბერდებოდა, მაგრამ ვერ არჩევდა ვერც უცხოსა და ვერც მინაურს: სუეგელას ჰქეფდა; ამასთან საძინელი სარი მჭამელი იყო; ჯერ გამომდებოდა თავის პატრონების სამარეულოში,—მერე აცოცდებოდა სოფრონისთან, ხრავდა ჭვლებს და გაბერილი ჩამობმანდებოდა, დაწავებოდა კობსა და გაბონიანებდა ხოლმე წეალს. ერთხელ მე და პატუნა კუთხეში, ხრდილში ვთამაშობდით; ჭიები ამოვჭერეთ მიწიდან და ერთმანეთს გეხსროდით. ვიდაცამ დამბალი თეთრი პური გადმოგებივდო.

— ჸეა! — დაიღრინა არაპამ და მოგვეარდა.

მე გული შემიწუხდა... როცა გონს მოვედი, ვნახე ჩვენი უბედურება... ჩვენი ლამაზი, ჩვენი ნებიური პატუნა მევდარი ქიდო...

დედახემი ისე გაცეცხლებული იქ, რომ აღარავერი არ ესმოდა. მოვიბუზეთ საცოდაფად. ნეტავი არც ესთ გვენასა, არც ეს უბედურება...

ძრიელ შეწუხდნენ ჩვენი პატრონები.

— რად მინდა ამისთანა ესო, თუ ქათამს ვერ შევინახავ, წიწილას ვერ გავზრდი! — ჯავრობდა ლისა: — მაძალი დამიკარტებს, ასლა ამ შევენიერ ჯიშის წიწილებს მიწევებავენ. ეს რა ამბავია?

— სოფრონია, თუ კიდე შენს სამზარეულოში ის არაპერ დავინახე, ფეხებს შემოვამტვრევ! — დაიძახა ბატონბა. მერე აუგიავანა სელში, მოგვიალერსა, დაგვჭონა და უბრძანა ანანოს საჭმელი დაუჭარეო. ცოტათი გავერთეთ.

3. კ ი დ ე ვ უ ბ ე დ უ რ ე ბ ა

გადარდ ერთმა ქვირაშ.

თამაშობის დროს პატარა ნიკამ შემთხვევით ჯოხი მოარტებ ჩემ დას დაბუს და მარცხენა ფეხი მოსტეხსა. კიდევ დაუწიოვდით. ზევიდან ჩამოვიდა სოფრონია, აივანა სელში ჩემი საწეალი და, აკოცა თავზე, მოუბლერსა, აივანა მაღლა, გრუპეთ კომპრესი, შეუხვია ფეხი. ჩვენც სუშველანი მალე ამოვევით მაღლა.

დედახემძა რომ დაინახა დაბურ ფეხ-შეხვეული, შექნა წილიდ-კიუილი:

— გის გაუგონია წილილის ფეხის შეხვევა? — ეს რა მასხარობა სოფრონისაგან? გთოომ ებრალება! მერძეკი, როცა წამოაჩრდებით კი საცოდავები, — ბირუელი სოფრონა გაულესავს დანას. — ადე, შეილო, წამო ჩვენთან.

• მიუარდა ლაბუას, მოაგლიჯა ფეხიდან ფალასი და სამხარუელოდან წამოიტანა.

დედახემძა ქტეობოდა დაბურება რაც ამ პატიარა ხანში თავს გადაიტანდა.

მაისის კრილი საფრმო იქო. შორისახლო ჩვენთან იჯდა კარგ, თავის მწუხარების გველაპარაკებოდა; აგონდებოდა თავისი გნუტები.

— ალიამ კურ შეილები გადამიერა, ახლა მე ამომიხემა; რადაც იარა გამიჩნდა კისერზე, მემუქრები — გადაგაგდებო! რა წესლი გადავარდე! დაავიტება მექოვეს ჩემი ამაგი; გავტევი ტე თაგვები, იმათვენ აკლებული იქო სარდაფი; ახლა-კი გრძელებას მისირებს. კინა იარას კურ მომირჩენენ? ბირუტემშების სამკურნალო ხომ არის. ერთი ჩემი მეგობარი მაღლი — ნერონი — ჰქონდათ სამკურნალომი: ერთ თვეზე მოარჩინეს. აი, პატრიონია რა არის! დაბურაც რომ სამკურნალომი წაექმანათ, ადგი ლად მოარჩენდნენ.

საწეალ ღაბუას დაუსცვდა მუცელი და ორ დღეში გაჭრა; დაიხოცნენ კიდევ სხვებიც, ისე რომ სამ კვირაში დედახემძა შეიდო შეილო დაბულდა.

ოქებსმეტნი-ღად დაურჩით.

4. ა ხ ა ლ ი ა მ ბ ა ვ ი.

— რა უქნა, რა მოსდით ამ საცოდავებს? — ეპითხებოდა ერთ დილას დადონებული ლისა ანანოს.

— ის ძოსდით, ქალბატონო, რომ მდგრების ბაზმები
ხელში სრესავენ, გალახულები არიან.

ლინა ჩაფიქრებული გვიცეროდა. კოტე იდგა დედასთან,
წიგნი ქვირა ხელში.

— დედა, ნეტავი ამ კრუსს თავის წიწილებით სოფელში
გაგზავნიდეთ.

— ვის გაგზატანოთ? შენ ჯერ ეგზამენები არ გაგითავჭიდა.

— მგონი სოფორონა მიდის, — იმას გაგზატანოთ.

მე თავი მოვიმმინარე, ური დაუგდე ამათ ლაპარაკს

— მერე სოფორონა რომ წავიდეს, სამხარეულოში ვინ იმუ-
შავებს? ჯერ არც შენი და მიდის, არც სიძე.

— ერთ ორ კვირას განა იოლად ვერ წავლენ ანანოთი?

— სააგარაკოდ ისტუმრებით წიწილებსა? — გაიცინა სიძე,
რომელიც ის იუო თავის თოასიდან გამოვიდა.

— დედა, არა ხუმრობ? ნეტავი მართლა გაგზავნოთ სო-
ფელში, — კარგი ჯიმის წიწილები არიან: აფესია, რომ არ
დაისარდნენ.

— თუ აქ დარჩნენ, სულ გაწედებას! — სიძე სიძე.

ერთის კვირის შემდეგ, ჰეტრე-პავლობა იუო. — მე სუსტ-
ლაზე ადრე გავიღვიძე და თოასებიდან სმაურობა შემომესმა.

— ანანო, უთხარი სოფორონას, ჩქარა დაბუდოს კალათა-
ში კრუს-წიწილა, — ჩქარა, თორებ ვერ მივახრებით მატარებელს.

გული ამივანცხალდა. ჩემ სიცოცხლეში არ მენახა სოფე-
ლი, მაგრამ გაგებული მქონდა, რომ დვთისაგან დალოცი-
ლი, სუფთა, ბატონსანი ცხოვრება მსოფლოდ სოფელშიათ.

ანანომ დაგვიჭროა, ჩაგვსხა გალათაში და ეტლით წაგვი-
კანეს საღვურსე. აღეს ბილეთი ქარელაძის. სოფრონაშ
მარჯად შეიტანა კალათა ვარონში, სკამს ქვეშ დაგვაბინავა. ზა-
რის მესამე დარეკის შემდეგ დაიძრა მატარებელი.

— მაღლობა უფალსა! — სოჭა დედახემმა — რომ ჰოუმორ-
დი ქალაქს! სიცხე, უბალასობა! ის საძაბული არაპა! უბუ-
ლო მეტოვე!

დ. ვედრებისელი.

გამოთხვება თოვლის კაცისა.

(ერთ-მოქმედებიანი პიესა).

(სოფლის ქუჩა. ჟელაზური დათოვლილია: სახლები, ბჭის-კარები და მოშორებული მაღალი გორატ. ტრიო აქტებს დიდ თოვლის ქაცს).

I.

ტიმოთე და ანიკო.

ტიმოთე. (ათავებს თოვლის კაცის კეთებას, დაახურავს ქუდს, პირში ჩიბუხს ჩაუდებს და ხელში ცოცხს მისცემს, თან შეპხარის და ეძახის): — ანიკო, ანიკო!

ანიკო. (ოდნავ გამოალებს ფანჯარას და გამოიხედავს) რა გინდა?

ტიმოთე. აქ გამოდი: ერთი ჩახე, რა გავაკეთე.

ანიკო. ჰერ გამოვალ, მწიდა.

ტიმოთე. სად არის სიცივე? არა გრცხვენიან: აი, სულ ასეთი მშიშარები ხართ გოგოები.

- ანიკო.** რა არსეინად ლაპარატები! შენ თბილადა ხარ ჩაცმული და მუკი დაგდევათლი ფეხსაცმელი მაციარა.
- ტიმოთე.** რატომ დედა ახლებს არ გიყიდის?
- ანიკო.** იძიტომ, რომ ფული არა გებქენ.
- ტიმოთე.** გაუფრთხილდებოდი, რომ არ დაპბლევოდა.
- ანიკო.** რას გაუფრთხილდებოდი, რომ თავიდანშე ქველები იყო.
- ტიმოთე.** (პირში თითს ჩაიდებს და ფიქრობს) არა უშავს რა, მანდედანაც სედავ თოვლის კაცს. როგორ მოგწონს? უკურე, ნამდევილი ცოცხალი კაცია! მოიცა, ქედი გვერდზე დავხურო!
- ანიკო.** იჭ, რა ლამაზია! იცი, რა გითხირა? თოვლის გუნდა გაძგმოე და ესროლე.
- ტიმოთე.** რომ წაიქცეს?
- ანიკო.** არ წაიქცევა, უფრო გამაგრდება.
- ტიმოთე.** მოიცა, შენც გაგიკეთებ თოვლის გუნდას და მანდევ დგან ესროლე! (ორ გუნდას აკეთებს და უნდა ანიკოს მისცეს).
- ანიკო.** (გააღებს ფანჯარას, ხელს გაუწვდის, მერე ისევ დამალავს). არ შემიძლიან, ტიმოთე: დედამ ამიჯობალა ფანჯრის გაღება, სახლი გაცივდებაო; შეძირტა გვაქეს. (მიხურავს ფანჯარას).
- ტიმოთე.** (ცოტა ხანს შეპყურებს, მერე გაჯავრებული გადააგდებს გუნდებს). აღარც მე მინდა თამაშობა. ნეტა ჩეარა გავიდეს ეს სულელი ზამთარი! (ხელსა ჰკრავს თოვლის კაცს). გამეცალე აქედგან, სულელო თოვლის გაცო, მომბეჭდი! (შევა სახლში).

II.

თოვლის კაცი და ზამთარი.

თოვ. კაცი. (ნელა მობრუნდება და მიღის).

ზამთარი. (მოხუცი დედაკაცი ქურქ წამოსხმული, თეთრ ბეწვის ქუდით, მთლად დათოვლილი, ქუდზე და ქურქზე ყინულის ლულები ჰქიდია).
შესდეგ!

თოვ. კაცი. (გამოიჭიმება ჯარის კაცივით, მარჯვენა ხელს ქუდთან მიიტანს, მარცხენაში ცოცხი უჭირავს თოვივით).

ზამთარი. საით მიემგ ზავრები?

თოვ. კაცი. საითაც თვალი გამიჭრის.

ზამთარი. რას სულელობ? ეგ რადა მოიტოვ ნე, რისთვის?

თოვ. კაცი. ტიმოთემ მიძრძნან.

ზამთარი. შენც ტიმოთეს უგდებ უურს? მე ვარ აქ დიასასლისი და არა ტიმოთე. რა ვიჭირს აქ? უურე, რა მშეგნიურად ვაუინულა უველავერი; ასლა თოვლიც მოვა. (გააქნევს ხელებს, თოვლი ნელ-ნელა სცვივა).

თოვ. კაცი. არაფრის გულისათვის არ დაგრები: ტიმოთემ მაწევებინა. (მიღის).

ზამთარი. შესდეგ!

თოვ. კაცი. (ისევ გამოიჭიმება).

ზამთარი.

III.

იგინივე და ენძელა.

(დათოვლილ ბუჩქიდან ისმის ზანგალაკების ჟღარუნი).

ზამთარი. ეს ვინ რეპავს?

ენძელა. (თოვლის ქვეშიდან ყვირის). მე ვარ! (თოვლიდან თავს ამოჰყოფს პატარა ბიჭი თეთრ ქადალდის ხალათით, მწვანე ქამრით, თავზე ხურავს დიდი ენძელას ყვავილი).

ଶାମତାରି. ଶେବ ଶିରିବ କାର?

ଏନ୍ଦ୍ରେଲା. ଶିରିବିଲେଇ ମାତାରିବିଲେଇ ଗାହା-
ଜ୍ଞେଲିବିଶ.

ଶାମତାରି. ଗରିବ ଏହି, ରାମ ଏହିଲା ମେ
ହାର ଏହି ଦିଲାକିଲିବିଶ?

ଏନ୍ଦ୍ରେଲା. କିମ୍ବା, ରାମ ଏହିମଧିବ ଶେବ ରାଜା
ଦିଲାକିଲିବିଶ, ଦୂରନ୍ତର, କୁଟ
କାମତାରି, ମାତ୍ରାମ ଏହିଲା
ତଥାର୍ଥୀର ଶେବି ଦାତାନିବା. ଗା-
ନିଆ ଏହି ରାଜା, ରାମ କ୍ଷେତ୍ରାନ୍ତରେ

ଶେବି ଦାତାର୍ଥୀର ପ୍ରେମିଲେଇ, କାନ୍ତିଲ୍ଲିବ କ୍ଷେତ୍ରର ରା-
ଜିବିଲାମିବାର୍ଥୀର ପ୍ରେମିଲେଇ ରାଜାରେ? ଏହି, ଏହି କାନ୍ତିଲ୍ଲିବିଶ
ଏହିର ଆମିକାନିବ ଦାତାର୍ଥୀର: ମାଲିବାନ ଗାହାର୍ଜୀବିଶ, ରାମ
ଗାହାର୍ଜୀବିଶ ଗାହାଜ୍ଞାନିଲେଇ ମାତ୍ରାମିଲାନି. କିମ୍ବାର୍ଥୀର ରାଜାର୍ଥୀର
ରାଜାର୍ଥୀର. (ଅନ୍ତର୍ଭାବରେ ରାମ ମାଲିବାନ ଓ ଲାଲିବ କ୍ଷେତ୍ରରେ)

IX.

ନୋଟିଭି ରା ଗାହାଫକ୍ତିଲୀର ନୋଟି.

(ଶାଲାମଖୁରି ଲୁକରାର୍ବୀ, ତଥାର ତ୍ରାନିସାମନ୍ଦିରର ଏହିକିମ୍ବା, କ୍ଷେତ୍ରରେ
ଦିଲାକିଲିବିଶ).

ନୋଟି. ଶିରି ମେହାକିମ୍ବା?

ଏନ୍ଦ୍ରେଲା. ମେ ଶିରିମାର୍କି, ମମାର୍କ!

ନୋଟି. କିମ୍ବା ଶିରି କାର? ଏହି ଏହାର୍ଜୀ!

ଏନ୍ଦ୍ରେଲା. କିମ୍ବାର୍ଥୀର ଏହି ଏହାର୍ଜୀର: କିମ୍ବା
କିମ୍ବାର୍ଥୀର ଏହି ଏହାର୍ଜୀରିକି ରାଜାର୍ଥୀର
ଏହିର.

ନୋଟି. ମାଲିବାନ, ଗିରିଜୀଲୀର. (ମାଲିବାନ ଉପି-
ରାଜା ସାହେରିବେଳି ରାଜା ତଥାର ଉପି-
ରାଜା; ତଥାର ଗାହାର୍ଜୀବିଶାର୍ଥୀର)

ଶାମତାରି. (ଦୂରନ୍ତରାଙ୍କ) ରାମାର୍ଥୀର! ମେ କ୍ଷେତ୍ର
ଏହି ଶିରିଲେଇବାର. ଏହିର ରାଜା ରାଜା ରାଜା

გაენოთ!.. (ყვირის) ჩრდილოეთის ქართ, ჩემო
ერთგულო მსახურო, მოდი აქ!

V.

იგინივე და ჩრდილოეთის ქარი.

ჩრ. ქარი. (თეთრად ჩატმული, დათოვლილი და გაყინული, ყინულის ფრთებით. ფრთებს აქნევს). გაიქცით, თო-
რებ ქაელას გაბეინავთ!

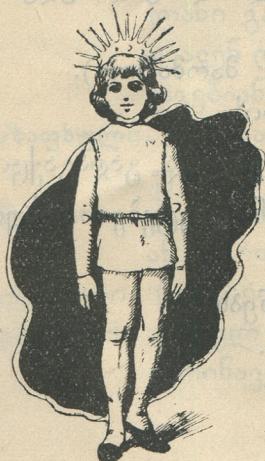
ენძელა. (მირბის და იმალება თოვლის ქვეშ). უი, უი, გა-
ვიქცე, არ გავიუინო!

ჩრ. ქარი. (დარბის სცენაზე და გააგდებს ნიავს).

VI.

იგინივე და მზის სხივი.

მზის სხ. (მთიდან გაღმოიყურება, ოქროსფრადაა ჩატმული,
თავზე სხივოსანი გვირგვინი აქვს გაკეთებული)

მზის სხივი.

ზამთარი. (კანკალებს). რა გრძა?

მზის სხ. მინდა გაგაბდო!

ზამთარი. აი, შე უბედურო ჯეკა! აია,
ერთდ ჭნახო, როგორ გამა-
გდებ!

მზის სხ. შე შეის სხივი ვარ, შეგობა-
რი ღარიბებისა, რომელთაც
არც ფეხსაცმელი აქვთ, არც
ტანსაცმელი, (იცინის და ხე-
ლებს იქნევს). მოგვმორდი,

ზამთარო! გეეო აქ დიასახლისობა,—წადი დასასვენებლად!

ზამთარი. (გაიხდის ქურქს) უქ, დამწეა!

ჩრდ. ქარი. (ჩუმად არის და იშმუშნება).

ზამთარი. (მზის სხივს) დამშვიდდი, მცვდიგარო. (ჩრდილოეთის

ქარს ხელს ჩასჭიდებს). წავიდ
დეთ, ჩემო ერთგულო მსახუ-
რო: მომიშნადე დასასვენებე-
ლი ადგილი.

ჩრდ. ქარ. წავიდეთ ჩრდილოეთში! იქ
მედმივი თოვლი და ეზე-
ლია. იქ არავინ დაგვიძლის:
არც ებედი ენძელა, არც მხის
სხივი! ვერც ნიავი მოუა თა-
ვის სალამურით. (მიჰყავს ზამ-
თარი).

სახსოვარა.

თოვ. კაც. მეც თან წამიუვანეთ! (ცოცხს დააგდებს).

მზის სხ. ჩამოვა მაღლიდან და მივა თოვლის კაცთან). და-
იცავდე, დარჩი აქ—მენ უკეთესი სჯედრი მოგელის.

თოვ. კაც. (ტორტმანებს). მწარეთ ჩემი სჯედრი! ესლავ დავდნები.

მზის სხ. (გახდის წამოსასხამს, მოხდის ქუდს და გადააგდებს).
თოვლის კაცი აღარა სარ.

თოვ. კაც. (თეთრ ტანისამოსით, კისფერ მარმაშით).
ეს რა დამემართა? რა გაფრუნუქდი!

მზის სხ. შენ დადნი ჩემი სიობოსაგან, ღრუბლად გადაგაქციე.
წამოდი ჩემთან მთავე და იქიდან დაგტებეთ სასურ-
ული გაზაფხულის მოსვლით.

ენძელა. (ამოდის თოვლიდან და აწყარუნებს).

გაზ. ნიავი. (საბერველით ჰუანტავს თოვლს).

VII.

იგინივე და გაზაფხული ამალით.

ნიავი, ია, სუმბული, თეთრი ზამბახი, ჭრელა, სოსანი,
ვარდ-შროშანა და სხვა ყვავილები (ბავშვები). ისმის ნელი,
მხიარული მუსიკის ხმა და ზანგალაკების წკარუნი.

ნიავნი. (გამოდიან ხის მწვანე ტოტებით, ჰვიან თოვლს,
რომელიც იფანტება აქეთ-იქით).

ენძელა. (თავს უკრავს). სალამი შენ,
მშექნიერო დედოფალო! (გან-
ზე დადგება.)

გაზაფხ. (შუა ალაგას დაზგება; მუსიკა
უკრავს).

ია. (რამდენიმე) (იის ფერი კაბებით, მწვანე
ფოთლებით, შემოღიან ცეკ-
ვით, გაზაფხულს გარს უვ-
ლიან და მერე თავის ალაგას
დასხდებიან).

ჭრელა (რამდენიმე ყვითელი კაბებით).
სუმბულები. (თეთრი, პირისფერ და იასა-
გაზაფხული.

მანის ფერის კაბებით).

თეთრი ზამბახი. (ჭრელი, ყვითელი და წითე-
ლი კაბებით).

ვარდ-შროშ. (თეთრით ჩაცმულები).

სოსნები. (თეთრით ჩაცმულები).

თავგვ ყურ. (ცის ფერებით ჩაცმულები; სუყვე-
ლანი გაზაფხულის გარშემო ცე-
კვავენ და მერე თავ-თავის ალაგას
დგებიან).

გაზაფხული. (ჯდება კლდის ბაქანზე, გვერდით
უზის ნიავი).

მწერები. ჭია — მაია წითელ და შავ წინწკლი-
ან კაბითა და სხვ.

ფუტკრები. (ყვითელ შავ-შერეულ კაბებითა, ფრთებით).

პეპელები. (ჭრელ კაბებ-ჩაცმულები, ცეკვავენ და
ფრინავენ ყვავილების გარშემო).

ვარდ-შროშანა

VIII.

იგინივე, მერე ანიკო და ტიმოთე.

(მუსიკა ჩუმდება).

ანიკო. (გამოიხედავს ფანჯარაში, სიხარულით ტაშს შემო-
ჰკრავს და გარედ გამოვა). ტიმოთე, ტიმოთე!

ტიმოთე. (გამოვა, გაოცებული შედგება).

ანიკო. რა მშენიერება! არა, ტიმოთე?

ტიმოთე. მშენერებაა! (შეწუხებული). სად არის
ჩემი თოვლის კაცი?

ანიკო. (იცინის) აი, ეს-ლა დარჩა თოვლის კა-
ცისა. (დაიღუნება და აიღებს თოვლის
კაცის ცოცხს და ქუდს). თთონ-კი
დამდნარა.

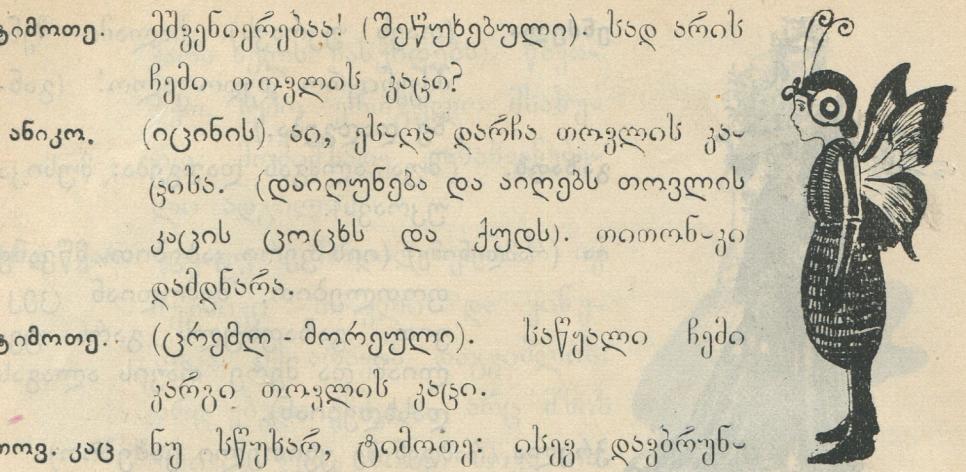
ტიმოთე. (ცრემლ - მორეული). საწეალი ჩემი
კარგი თოვლის კაცი.

თოვ. კაც ნუ სწუხარ, ტიმოთე: ისევ დავბრუნ-
დები.

ახლა შორს შივდივარ, პეპელა..
ბეჭრ ქვეწებს მოვთვლი, დიდ ღრუბლად
გადავიქცევი და, როცა ზაფხული და სი-
ცხე დადგება, მოუალ: მადლიან წევიძას მოგრ-
ტანო და გაგახარებო. მაშინ ჩემ მოგზაურო-
ბის ამბავს გაამბობ, შენც გარგად დამთ
გდე უური და გაედლაუკრს გაიგებ. ახლა-კი
ნახვამდის, ბავშვებო! (ცისფერ მარმაშს უქ-
ნევს).

ტიმოთე. გნა მშედობისა, თოვლის კაცო!

ანიკო. ნახვამდის!.. (ისმის მუსიკის ნელი ხმა და სიმღერა.
ელ. ანტონოვსკისა..

პურპა.

(ლ. ტოლსტოიდან).

ედამ ქლიავი იუდა და უნდოდა ბავშვებისათვის სადილის შემდეგ ეჭმია. ქლიავი თევზე ეწეო. ვანოს არასოდეს არ ეჭმია ქლიავი და მალას უნდოდა ერთის ჩაკბეჩა. სულ ქლიავის ახლოს დაიარებოდა. როცა ოთახში არავინ იყო, ერთი ქლიავი აიღო და შეჭამა. სადილის წინ დედამ დასთვალა ქლიავი და ხედავს, რომ ერთი აკლია. ეს ამბობი გაიგო მამამაც და სადილზე ბავშვებს დაეკითხა:

— არავის არ აკიდიათ ქლიავი?

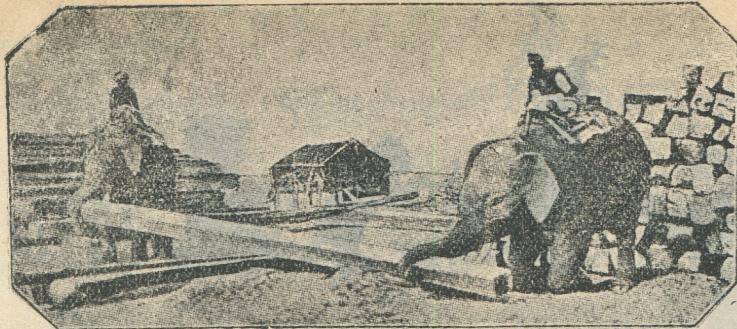
ეველამ უარი სთქვა, არა მე არ მიჰამიაო. მაშინ მამამ სთქმდა:

— თუ ვინმემ თქმებანმა შეჭამა — არაფერია, მაგრამ უბედებებია იმაშია, რომ ქლიავში კურკა არის, და თუ ვინმემ არ იცის, როგორ უნდა ქლიავის ჭამა და კურკას გადაელანდას, ერთ დღეში მოკვდება. აი, მე რისა მეშინია.

ვანო ამ სიტყვების გაგონებაზე გაფიცრდა და სთქვა:

— არა, მე კურკა ფანჯარაში გადავაგდე.

ეველამ გაიცინა. ვანო კი ატირდა.

პეთილი გოლიათი.

(გადმოკეთებული).

ოტეუებით, დალატით შეიარეს სხილო, სახელად გოლიათი. 70 წლისა იუო და ჯერ არ იცოდა, ვინ იუო - მისი მტერი. ერთხელ თავის ტოლ-ამხანავების ვალში რომ სავარდობდა ტბის პირას, ვამოც-დილ ბელადის მფარველობის ქვეშ, დაინახა ტეიდან მომავალი რამდენიმე კაცი და განცემის რეპრეზენტატორი. ერთი იმათ-განი დღის სხის დაცემილ სხილოზე შესკუნებულიერ. უზარ-მაზარ ეშვებით შეიარადებულ ბელადს ვულისა უგრძნო, ამ სალხის აქ მოსვლა გეთალს არას მოასწავებსო, და ჯოგს რა-დაც დაუკვირა. ამსანავებმა სმა მისცეს და საძინელი დრია-ლი ასტედა. ერთეული სულდგმული დაფრთხებოდა ამ სმის გაძ-გონე, მაგრამ მონადირებმა უკრიც არ გაიბერტეს. მცუასლოვ-დნებ ჯოგს და შეიარავოვეს ტბის პირას. სხილოზე მჯდომი გამოერჩია მონადირებისაგან და დაწინაურდა. იმისი სხილო მოლდე, რომელსაც არა-ერთხელ გაეწია მონადირებისა-თვის სამსახური თავის მომენტის დასამორჩილებლად, ისეთი

გამოცდილი იყო, რომ მასზე მჯდომარ სრულებით მიენდო
მის მოქმედებას. აუარ-ჩაუარა იმან ტბის ნაპირს, მხიარულიდ
შეათამაშა ხორთუმი, კითომც აქ არაფერდათ, და მაღიანიდ
დაქმდება წეალს. ახალგზები სხილოები მოტუშვდნენ მომმის
თვალთმაქცობით და მოუახლოვდნენ, უფროსი-კი უჯავრდებოდა:

— ფრთხილად, ამხანავებო! ეგ ჩვენი მომმე რომ ადამია-
ნის მონა-მოსამსახურედ გამხდარა, ღმერთი მაშინ გასწერომია
და ნუ ენდობით: კუთილის სულისა ბრ იქნებაო!

გამოუცდელმა სხილოებმა უფროსის დარიგების უკინი არ
ათხოვეს და სხილის ზედ მიელალნენ. მონადირე ჩამო-
ცოცდა სხილის ზურგიდან და ამოვფარა მის უქსეს.

უცებ ერთ სხილის უქსეს თოვის უკლფი მოუჭირა და
უსიამოვნოდ შედმუვდა. ამხანაუების ხმა მისცეს და ჩაბქოლი
შეუდგათ, მაგრამ გვიან-და იყო! მონადირემ მეორე უქსესდაც
მოაბა თოვი და გაქაჩა. ახლა-კი გაციგეს სხილოებმა, ვისოა-
ნაც ჰქონდათ საქმე და მოჰკურცხლეს უკელამ, ერთს კარდა:
იმ ერთმა მწუხარედ გაადევნა თვალი შემოვანტულ ამხანავების
და თვალები ცრემლით აექსო.

— წამო, ჩემო გარეო, ახლა ჩვენი სარ! — უთხრა მონა-
დირე.

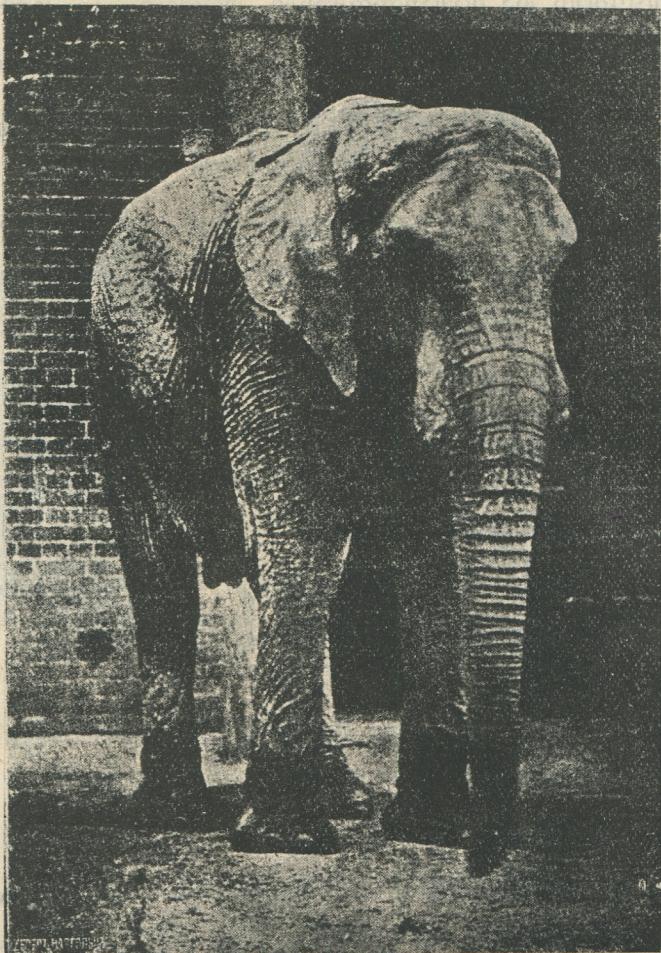
სხილო შეიშუმნა და მწარედ ამოიკვნესა.

— ნუ გემინიან, მმაო! ასი წელიწადია ამ სალხოთან ვცხო-
ვრობ, მაგრამ ჩემთვის არა დაუშავებითათ რა! — ანუგემებდა ტევეს მოლლი.

დატევევებულმა სხილომ გაჯავრებით მიიწია მოლლისა-
კებ და თვალები გადაუბლვილა, თითქო ემუქრებაო: — არ შე-
გარჩენ მოტუშვებას, მოღალატებ, გამცემელოო!

ამ დროს სხად მონადირეებიც მოცვივდნენ და მინაური
სხილო მოაშორეს გარეულს.

— ରାମଦେବୀଙ୍କ ମେଘରା' ନାମଦେଖିଲେ ଗୋଲାବାତରା! ଜ୍ଯେଷ୍ଠ ଶୃଙ୍ଗ
ଏକାଲ୍ଘବିଦ୍ଧା, ରାମାଚରଣ ଉତ୍ସବିଦ୍ଧି ପ୍ରେସରା, ଓ ରା ରାମବାଦ ମେଘଦୂତି
ମାତ୍ରାମରା, ଗୋଲାବାତରା ଦାର୍ଢାରକ୍ଷତା,—ମହାତମାଙ୍କ ମହାଦିରାଜପଦା ଓ
ମେଘରା ଶକ୍ତିଲୋକ ଜ୍ଞାନ କାନ୍ଦିଲୋ.

ଗୋଲାବାତରା ମେଘରାକୁଳେଙ୍କ ଶୃଙ୍ଗରୀ କୌରାଙ୍ଗ, ଶ୍ରୀମଦ୍ଭାଗବତ
ରାଜପଦ-ଦାତାଙ୍କାରୀ; ମେଘରାକୁଳେଙ୍କ ଶୃଙ୍ଗରୀତ ପାରାଙ୍ଗରୀ ରାଜପଦ,
ମହାଦେଵର କର୍ତ୍ତାଙ୍କାରୀ ଓ କର୍ତ୍ତାଙ୍କାରୀ-କର୍ତ୍ତାଙ୍କାରୀ କର୍ତ୍ତାଙ୍କାରୀଙ୍କ ପଦାକାରୀ.

ଅପାର ପାନ୍ଦରାଜାଙ୍କ.

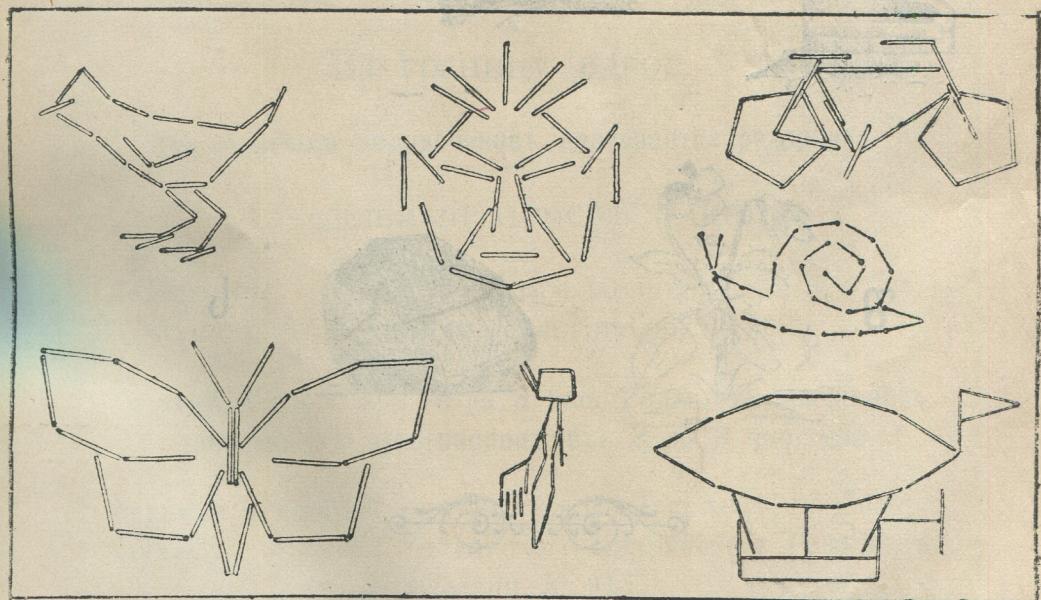
(ଦାସାଶର୍ମୁଣ୍ଡ ପିତ୍ରବିଦ୍ୟା).

გასართობი

ასანით ხატვა.

ეფრემ არ ეცოდინება, თუ რა საუცხოვო სურათების დახატვა შეიძლება უბრალო ასანთით. აბა კარგად დაანქრებით ამ ბეღურას, რა კარგად და ლამაზადა სდგას. შემდეგი სურათი, ინდოელის თავი, ბეღურაზე არა ნაკლებ ხელოვნურია გელოსიანებს, მართალია, თვლები ხუთ-ხუთ კუთხიანი აქვს, მაგრამ მაინც გელოსიანებია. ლოკოკინა და ბეჭელა ხომ

საუცხოვოა. ახალ მოდაზე გამოწეობილი ქალი, ხელის დღი სათბუნებლით და ქუდით, სასაცილოა. ჭარბი საფრენ დორისაბლსაც თავის გონიდოლით არა უშაგს-რა. ამნაირად შეიძლება სხვა-და-სხვა სურათების დახატვა და ჩვენ ურჩევთ მკითხველებს სინჯონ და თვითონაც დახატონ. ასანთით ხატვა არც ისე ადვილი საქმეა, როგორც ბირჟელ შეხედვაზე ეჩვენება გაცს.

ରୋଗିଶ୍ଵର.

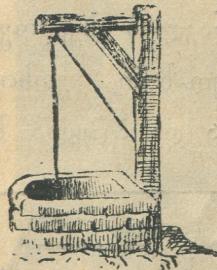
ନିରାଳେପଦ

ଧ
ଧ

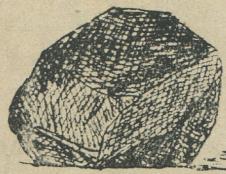
ଶ

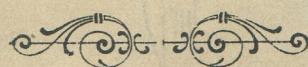
ଶ

ଧ

ଶ

ଅନ୍ତର୍ଭାବ ନେ-ଜି ମୂରତାବେଶଭାବ ଧାସାନତନ୍ତ୍ରବାହିକ ଏଣ୍ଟା:

- 1) ଶୁରୁଦା: ଧରି.
- 2) ଧାରିଯାନ୍ତିରୀକରିତା: 1,—ଧରିଦାନ୍ତିର; 2,—ଲାଭକର.
- 3) ତଥାର ଧ୍ୟାନ କ୍ଷାରତତ୍ତ୍ଵଜ୍ଞାନକୁ କରିଦିଲ୍ଲୀ.

Продолжается подписка на 1912 годъ

на политическую, общественную и литературную ежедневную газету

ЗАКАВКАЗЬЕ

(ГОДЪ VII)

ПОДПИСНАЯ ЦѢНА:

Для городскихъ подписчиковъ:

На I годъ 6 р. на 6 мѣс 3 р 50 к.

Для иногородныхъ подписчиковъ:

На I годъ 8 р. на 6 м. 4 р. 50 к.

За границу вдвое.

Для годовыхъ подписчиковъ допускается разсрочка.

Отдѣльный номеръ 5 коп.

За перемѣну адреса городского на иногородный 1 р.
стъ иногородного на иногородный -- 50 к.

Редакція открыта отъ 10 до 3 час. Редакторъ принимаетъ
для личныхъ переговороаъ отъ 2 до 3 час. дня.

Редакція и Контора помѣщается въ Тифлісѣ, на Дваор-
цовой ул., въ домѣ грузинскаго дворянства. Телефонъ
редакціи № 917.

1912 წ. მიმღება ხელის მოწერა

დასურათებულ საექვივილო ქურნალ

„ნაკარული“-ზე

◆ წელი 1912 გერმანია ◆

ეურნალი გამოვა ჩვეულებრივი პროგრამით და საგანგებოდ არჩეულ სარედაქციო კომისიის ხელმძღვანელობით, მონაწილეობის ღებულობები ჩვენი ცნობილი მწერლები და პედაგოგები.

წლიურ ხელის მომწერლების მიერება:

24 წიგნი „ნაკადულისა“ 12 წიგნი „ნაკადულისა“
მცირე წლოვანთათვის. მოზრდილთათვის:

საჩუქრად მიეცებათ წლიურ ხელის მომწერლებს

◆ დასურათებული 120-ზე მეტი ორიგინალური იგავ-
არაყი ალ. მირიან შვილისა. ◆

ფასი ეურნალისა: წლიურად ორივე გამოცემა 5 მან. ნა-
ხევარ წლით — 3 მან., ცალ-ცალკე: მცირე წლოვანთათვის
24 წიგნი — 3 მან. მოზრდილთათვის 12 წიგნი — 3 მან., ფუ-
ლის შემოტანა შეიძლება ნაწილ ნაწილადაც.

ხელის მტკერ შეიძლება ფფილისში — „ნაკადულის“ რედაქციაში,
უჯადაშვილის ს., გოლოვანი, შ. № 8. Редакция „Накадули“ Го-
ловинский пр. № 8. და წერა-კონტენტის საზოგადოების წაგნის მდა-
ზიაში, სსსრლის ქან. ქუთაისში — ისალორე გვიცარიძესთან, თ.
მთავრი შეიცვალა, და მარამ დაუხსნაშვილთან. სამტკრედიაში: ივანე
გლადიოვთან, ფოთში — თეოფილ კანდელაგოს. ბათომში — გ.
სოფია ნაკადებისთან და ტროიკი ისასრიძესთან. დ. ხონში — ეგა-
ტერინე გასილის, ასელ ასხტაძესთან. ოზურგეთში — ლეო იმნაძეს-
თან. თელავში — განთ ბათუმის ტრანსპორტის. ახალციხეში — კონსტანტი-
ნე გვარამაძესთან. ბაქოში — გასილ ახვლედანთან და ივანე ელია-
შვილთან. გორიში — ნინო ლომაშვილთან და ქეთევან ჯავახიშვილთან. სოხუმში — ქ. მარიმ ანჩბაძესთან. ჭიათურაში — ივანე გომელ-
ურთან, განჯაში — ბ. მბოქაძესთან ერევანში — გ. თდამარასთან.

რედაქტორი ნინო ნაკაშიძე.

გამომცემელი თავ. პავლე იოსების ძე თუმანიშვილი.